Projekt

U C H W A Ł A Nr……..
Rady Gminy w Iwaniskach
z dnia……...

w sprawie: przyjęcia sprawozdania za 2019 rok z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwaniskach

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1507) Rada Gminy Iwaniska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwaniskach za 2019 rok stanowiące załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Iwaniska.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Projekt

Uzasadnienie do Uchwały Nr ……..

Rady Gminy w Iwaniskach

z dnia …….

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwaniskach za 2019 rok.

Zgodnie z zapisami w art. 110 ust. 1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1507) Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby.

SPRAWOZDANIE OPISOWE
Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W IWANISKACH
ZA ROK 2019

Iwaniska, dnia 11 marca 2020 r.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa, została powołana po to, by osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, poprzez własne zaangażowanie i współpracę z jednostkami do tego powołanymi, zmierzały w kierunku poprawy własnego życia i integracji ze społeczeństwem. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są zobowiązani do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających.
Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należy do nich system zasiłków pieniężnych, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne i praca socjalna.
Klient znajdujący się w sytuacji trudnej, który spotka się z pracownikiem socjalnym otrzymuje odpowiednią informację dotyczącą możliwości skorzystania z pomocy, jej form i warunków na jakich będzie mógł tę pomoc otrzymać. Pomoc społeczna zakłada współdziałanie klienta z pracownikiem socjalnym. Brak współudziału i aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych może stanowić podstawę do wstrzymania lub odmowy udzielenia pomocy.
W rodzinie chcącej skorzystać z pomocy społecznej poza spełnieniem kryterium dochodowego musi wystąpić co najmniej jeden z następujących powodów: sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Podstawowym aktem prawnym, w oparciu o który Ośrodek realizuje swoje zdania jest: ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz.1507), która określa zadania i formy świadczeń i zasady ich przyznawania.

Innymi aktami prawnymi nakładającymi realizację zadań na Ośrodek są:

1.Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz.2220 z późn.zm.)

2.Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U.z 2018 poz. 554 z późn. zm.)

3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz. U. z 2017 r, poz. 1938)

4.Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (j.t. Dz.U.z 2018r. poz. 1878)

5.Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2015 poz.

1390 z późn. zm.)

6.Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998)

7. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j Dz. U. z 2017 r. poz.1851

8. Ustawa z dnia 04 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (Dz. U. z 2018 r.,poz. 1076)

Udzielana pomoc kierowana jest do indywidualnego klienta/rodziny – mieszkańców gminy Iwaniska. Przyznanie pomocy następuje na podstawie złożonego wniosku w formie decyzji administracyjnej. W sprawach świadczeń pomocy społecznej w 2019 r. wydano 536 decyzji administracyjnych. Każda wydana decyzja poprzedzona jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania /pobytu klienta/rodziny. Jedynie udzielenie świadczeń w postaci pracy socjalnej i poradnictwa nie wymaga wydania decyzji. W sytuacjach w których stwierdzamy marnotrawienie środków finansowych lub bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, świadczenia pomocowe są realizowane w formie niepieniężnej.

STRUKTURA ZATRUDNIENIA W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Iwaniskach w 2019 roku zatrudnionych było 7 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy w ramach umowy oraz 1 osoba na 1/5 etatu. Zgodnie z art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej, liczba pracowników socjalnych winna być proporcjonalna do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 roku brali udział w różnego rodzaju szkoleniach, kursach w ramach podnoszenia kwalifikacji.

W 2019 roku Gmina Iwaniska na zadania własne o charakterze obowiązkowym, zabezpieczyła w budżecie kwotę **630 759,28 zł** – w tym: ze środków dotacji celowej budżetu państwa **83 098 zł.**

Struktura zatrudnienia		Liczba osób	Liczba etatów (osoby zatrudnione na umowę o pracę)
OGÓŁEM		8	7,20
z tego:	Kierownik OPS	1	1
	Główna Księgowa	1	1
	Pracownicy socjalni	4	4
	Stanowisko urzędnicze ds. świadczeń rodzinnych	1	1
	Informatyk	1	1/5

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku sprawozdawczym pomocą społeczną w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych objęto **330 osób w 223 rodzinach**. Rodziny te korzystały z szeroko rozumianej pomocy społecznej tj. m.in. z wypłacanych świadczeń, z pracy socjalnej, poradnictwa prawnego, załatwiania spraw w urzędach, sądach, orzecznictwie do spraw niepełnosprawności, ustalania uprawnień do rent, emerytur.

Ponadto pracownicy Ośrodka przeprowadzali w ramach współpracy wywiady alimentacyjne dla innych ośrodków, wydawali opinie i informacje (po przeprowadzeniu wywiadu) dla PCPR, Policji, sądów i innych uprawnionych instytucji.

Wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, u których występują problemy rodzinne, zdrowotne i prawne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień, możliwości formalnych rozwiązań swoich problemów, oczekują wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się jest kierowana do pracownika socjalnego, który w sposób profesjonalny i zgodnie z etyką zawodową stara się pomóc w rozwiązaniu zgłaszanych problemów.

Praca socjalna jest działalnością zawodową opartą na relacji pracownika socjalnego z klientem. To klient i jego problem warunkują powstanie relacji pomocy oraz podjęcie działań naprawczych. Klienci trafiają do pracownika socjalnego w bardzo różny sposób i kierują nimi różne powody. Osoby, które same odczuwając swoją sytuację jako trudną, taką z którą sobie nie mogą poradzić, poszukują pomocy w wyspecjalizowanych placówkach, zwykle sami dowiadują się o możliwościach instytucji lub uzyskują informacje od innych osób takich jak np. lekarze, nauczyciele, sąsiedzi, radni, media itp.

Szukają wsparcia finansowego i wyjścia z trudnej sytuacji .Nie zawsze są oni otwarci na współpracę z pracownikiem socjalnym. Niechętnie opowiadają o swoich problemach. To pracownik socjalny musi znaleźć przyczynę i powód zaistniałej sytuacji i tak pracować z rodziną , aby rodzina podjęła współpracę w rozwiązywaniu własnego problemu.

Poszukując możliwości wyjścia z trudnej sytuacji są oni otwarci na współpracę z pracownikiem

socjalnym. Większość klientów ma duże oczekiwania wobec instytucji pomocy, jak również mają świadomość konieczności własnego udziału w procesie zmiany swojej sytuacji. Inną grupę stanowią klienci, którzy od instytucji pomocy społecznej oczekują naprawienia ich sytuacji życiowej, traktując oferowane świadczenia, jako im należne i reprezentują postawę roszczeniową wobec pracownika socjalnego. Nie chcą współpracować z pracownikiem socjalnym, oczekują pomocy i rozwiązywania ich problemów bez ich udziału. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny nie radzą sobie finansowo i są bezradne w sprawach gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczoną staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętne pozyskiwanie różnorodnych świadczeń bez chęci do jakiejkolwiek pracy. Niechętnie uczestniczą w rozwiązywaniu własnych problemów. Oczekują w zasadzie tylko wsparcia finansowego.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej starają się zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejęcia przez nich odpowiedzialności za siebie i swojej rodziny.

OŚRODEK REALIZUJE ZADANIA WŁASNE GMINY, KTÓRE SĄ POKRYWANE Z BUDŻETU WŁASNEGO ORAZ ZADANIA RZĄDOWE, KTÓRE TO SĄ POKRYWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

1. Udzielanie schronienia oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej gmina ma obowiązek zapewnić schronienie osobom tego pozbawionym. W roku 2019 r. nie było przypadku udzielenia pomocy w tej formie.

2. Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu ” na lata 2019-2023

W 2019 roku Gmina Iwaniska za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwaniskach realizowała rządowy program wieloletni ”Posiłek w szkole i w domu”, którego celem jest wspieranie gmin w zadaniu o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży oraz zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym. Program zakłada zapewnienie dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji, o której mówi ustawa o pomocy społecznej , a zwłaszcza osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym i niepełnosprawnym – pomocy w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych lub świadczenia pieniężnego na zakup żywności. Beneficjentami

programu mogą być osoby i rodziny, których dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy 150% kryterium dochodowego, którym jest mowa w ustawie o pomocy społecznej. Na realizację programu w 2019 roku Gmina wydatkowała – **80 266 zł.** Z tego z dotacji celowej budżetu państwa - **48 160 zł,** środki własne Gminy stanowiły kwotę – **32 106 zł.** Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał zadania wynikające z realizacji programu wieloletniego poprzez zapewnienie dożywiania dzieciom i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjach z terenu Gminy Iwaniska. Na ten cel wydatkowano kwotę – **73 753,08 zł** dożywianych było **145 dzieci**. Była również przyznawana pomoc finansowa w formie zasiłków celowych na zakup produktów żywnościowych.

Z pomocy tej skorzystało **34 osoby w 12 rodzinach na kwotę 6 512 zł** (środki na ten cel są wydawane w wysokości: 40 % środki własne a 60 % wydatków finansowane jest z budżetu państwa)

OPS w Iwaniskach brał udział w programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 ogłoszonym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej .

Zgodnie z wytycznymi Instytucji zarządzającej (MRPiPS) dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczącymi działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2019, pomoc w ramach PO PŻ jest kierowana do osób, które z powodu trudnej sytuacji i niskich dochodów nie są w stanie zapewnić sobie odpowiedniego posiłku. Wsparcie powinno trafiać do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, spełniających przesłanki wskazane w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód obecnie nie przekracza 200% odpowiedniego kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. tj. nie więcej niż:

- **1268 zł dla osoby samotnie gospodarującej**
- **1028 zł dla osoby w rodzinie.**

W 2019 roku OPS w Iwaniskach wydał skierowania dla **194 rodzin** do objęcia pomocą żywnościową dla **727 osób.** Organizacją , która wyraziła chęć pomocy naszym mieszkańcom był Polski Komitet Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św. Od września 2019 roku skierowania są wydawane do Caritas Diecezji Sandomierskiej w Sandomierzu.

3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe (701 zł - dla osób

samotnie gospodarujących i 528 zł na osobę w rodzinie) i stanowi dochód będący uzupełnieniem dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie to jest zadaniem własnym gminy, na które otrzymujemy dotację z budżetu państwa. W roku 2019 wypłacano zasiłki stałe **48 osobom** na kwotę **276 387 zł** w całości sfinansowane z budżetu państwa.

4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

Zasiłek okresowy jest adresowany do osób i rodzin bez dochodu lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach w pełni nie wystarczających na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości nabycia świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W roku 2019 r Ośrodek przyznał decyzją zasiłek okresowy **136 rodzinom**, przyznając **718** świadczeń z powodu:

- bezrobocia – 112 rodzinom
- długotrwałej choroby – 24 rodzinom,
- niepełnosprawności – 5 rodzinom,
- innych powodów – 2 rodzinom

Łączna kwota świadczeń to **266 116 zł** (całość wydatku pokryła dotacja z budżetu państwa).

5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych:

Zasiłek celowy to świadczenie skierowane do zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej, przyznawany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leczenia i leków, opału, żywności, przedmiotów użytku domowego, niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, na pokrycie kosztów pogrzebu. W 2019 r. na zasiłki celowe wydatkowano kwotę **5 500 zł** (były to 22 świadczenia , w tym w większości na zakup lekarstw oraz pokrycia kosztów leczenia, zdarzenia losowego – utrata mienia na skutek pożaru) (w całości są to środki własne).

6. Sprawianie pogrzebu:

Zorganizowanie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W 2019 roku gmina nie sprawiła żadnego pogrzebu.

7. Praca socjalna

Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego. Wiele działań prowadzonych w ramach pracy socjalnej przez GOPS przynosi pozytywne efekty w postaci podjęcia pracy zarobkowej, pełnego usamodzielnienia się bądź odejścia od systemu pomocy społecznej na pewien czas, poprawy funkcjonowania rodzin, podejmowania leczenia odwykowego, umiejętności radzenia sobie w nowych sytuacjach, wzmocnienia poczucia własnej wartości. Efektywność działań podejmowanych przez pracowników socjalnych nie jest wymierzalna w liczbach, gdyż efekty działań nie zawsze przekładają się na liczby. Nigdy jedną czy dwoma wizytami pracownika socjalnego nie rozwiąże się problemów. Pomoc otrzymywana przez klientów Ośrodka jest monitorowana, wywiady środowiskowe wykonywane są w miejscu zamieszkania. Są sporządzane nie rzadziej niż raz na pół roku przy zasiłkach stałych a każdorazowo przy złożeniu wniosku o inny rodzaj pomocy.

8. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

W sytuacji, gdy osoba chora, niepełnosprawna wymaga całodobowej opieki a rodzina nie jest w stanie takiej opieki zapewnić, osoby kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego profilu o tym decyduje stan zdrowia osoby kierowanej. Na umieszczenie w DPS osoba kierowana musi wyrazić zgodę.

W przypadku osób chorych psychicznie lub niepełnosprawnych intelektualnie, które nie wyrażają zgody na pobyt w DPS, Ośrodek przygotowuje dokumentację i kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego o wydanie Postanowienia o umieszczeniu tej osoby w DPS bez jej zgody.

W 2019 roku 4 osoby umieszczono w Domu Pomocy Społecznej . W ciągu roku w DPS przebywało **19 osób,** za które gmina poniosła koszty pobytu na kwotę **588 807 zł.** Koszty na realizację tego

zadania pochodzą z budżetu gminy w całości.

9. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Ośrodek Pomocy Społecznej za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne.
Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe, świadczenie pielęgnacyjne. Od osób otrzymujących zasiłki stałe a nieposiadających uprawnień do ubezpieczeń zdrowotnych, Ośrodek odprowadzał składki zdrowotne w wysokości 9% podstawy świadczenia. Pomoc w formie opłacania składki otrzymało **48** osób otrzymujących zasiłki stałe na kwotę **24 944 zł** (wszystkie wydatki na ten cel pochodzą z budżetu państwa).

10. Realizacja pozostałych zadań pomocy społecznej

1. W ramach zadań zleconych , Gmina wykonuje zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Z tytułu utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej Gmina poniosła wydatki w wysokości **54 175 zł**. W 2019 roku w rodzinach zastępczych przebywało **8 dzieci.** Pracownicy socjalni pozostają w ścisłej współpracy z pedagogiem szkolnym, kuratorem rodzinnym oraz Powiatowym Centrum Pomocy Społecznej

2. Realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny .
W 2019 roku wpłynęło **41** wniosków o Kartę Dużej Rodziny, wydano **116** kart KDR dla członków poszczególnych rodzin.

GŁÓWNE PROBLEMY KLIENTÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Najczęstszym powodem przyznania pomocy było ubóstwo i bezrobocie.

Pozostałe powody to: długotrwała lub ciężka choroba, wielodzietność, potrzeba ochrony macierzyństwa, niepełnosprawność, alkoholizm, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. W większości przypadków na przyznanie pomocy składało się kilka z wymienionych powodów.

Zauważyć jednak należy, że w stosunku do lat poprzednich nieznacznie zmniejszyła się liczba korzystających z pomocy, szczególnie osób młodych, które się usamodzielniły, większość znalazła zatrudnienie. Zaznaczyć również trzeba, że duży wpływ na poprawę sytuacji materialno - bytowej mają świadczenia 500 plus, których to nie wlicza się do dochodu osób ubiegających się o przyznanie różnych świadczeń.

GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W ramach zadań własnych Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwaniskach wykonuje zadania z ustawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wójt Gminy Zarządzeniem nr 11/2012 z dnia 21.03.2012 r. powołał skład Zespołu Interdyscyplinarnego, w którego skład wchodzi 10 osób reprezentujących oświatę, służbę zdrowia, policję oraz kurator sądowy i pracownicy socjalni. Praca w Zespole Interdyscyplinarnym jest pracą bezpłatną. Członkowie zespołu nie pobierają żadnych diet z tego tytułu. Natomiast koszt utrzymania Zespołu jest zadaniem własnym gminy . Wszelkie koszty pokrywane są ze środków własnych (tj. szkolenia, materiały biurowe, ulotki, telefony oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem Zespołu)

W 2019 roku do Zespołu wpłynęło **9** Niebieskich Kart sporządzonych przez Policję.

Główne cele Zespołu to:

1. Pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu ich problemów związanych z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu.
3. Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym w sytuacji wystąpienia przemocy.

Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapewnienie obsługi organizacyjno- technicznej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2019 r. zwołano 4 posiedzenia ZI, powołano 9 grup

roboczych które odbyły 9 spotkań z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie. W 2019 r. zamknięto procedurę Niebieskiej Karty w 6 przypadkach kontynuowanych z lat poprzednich w związku z ustaniem przemocy w rodzinie.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

Charakterystyka systemu świadczeń rodzinnych

System świadczeń rodzinnych jest systemem poza ubezpieczeniowym, zorganizowanym na zasadzie zaopatrzeniowej, finansowanym z budżetu państwa. W gminie Iwaniska realizacją świadczeń rodzinnych zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej. Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa następujące świadczenia:

I. Zasiłek pielęgnacyjny (przyznawany niezależnie od dochodu),

II. Specjalny zasiłek opiekuńczy (przyznawany zależnie od spełnienia kryterium dochodowego),

III. Świadczenie pielęgnacyjne (przyznawane niezależnie od dochodu)

IV. Zasiłek dla opiekuna (przyznany niezależnie od dochodu).

I. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

1. niepełnosprawnemu dziecku,
2. osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
3. osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
4. osobie, która ukończyła 75 lat.

Kwota zasiłku pielęgnacyjnego w 2019 roku wynosiła:

- **184,42 zł** miesięcznie w okresie od stycznia do października
- **215,84 zł** miesięcznie od listopada

II. Specjalny zasiłek opiekuńczy

przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

1. nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub

2. rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

– w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **764,00zł**.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620,00zł** miesięcznie.

III. Świadczenie pielęgnacyjne

z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

1) matce albo ojcu,

2) opiekunowi faktycznemu dziecka,

3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub

2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia. W 2019 roku wynosiła **1 583,00zł** miesięcznie.

IV. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego

z dniem 1 lipca 2013r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna wynosi **620 zł miesięcznie**, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie.

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony.

Wydatki na świadczenia rodzinne w roku 2019

Lp.	**Świadczenia rodzinne**	**Wydatki**	**Liczba świadczeń**
1.	Zasiłki rodzinne:	*782 754,00*	*6 599*
1.1	Do ukończenia 5 roku życia	138 029,00	1 454
1.2.	Powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	560 350,00	4 520
1.3.	Powyżej 18 roku życia, do ukończenia 21 roku życia	81 135,00	601
1.4	Powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia	3 240,00	24
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tytułu:	*365 139,00*	*3 320*
2.1	Urodzenia dziecka	27 000,00	27
2.2.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	36 292,00	92
2.3.	Samotnego wychowywania dziecka	38 016,00	192
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	46 050,00	431
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	39 442,00	397
2.6.	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	8 023,00	71
2.7.	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	79 971,00	1 159
2.8.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	90 345,00	951
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	*386 184,00*	*2 060*
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	*558 171,00*	*355*
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	*107 038,00*	*175*

6.	Zasiłek dla opiekuna	*91 549,00*	*149*
7.	Świadczenie rodzicielskie	*160 427,00*	*203*
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	*55 000,00*	*55*
9.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	-	-
10.	***Razem***	***2 506 262,00***	***12 916***

Wydatki na świadczenia rodzinne w roku 2019 ustalone na podstawie art. 5 ust.3 ustawy o świadczeniach rodzinnych(zastosowaniem mechanizmu zł za zł)

Lp.	**Świadczenia rodzinne**	**Wydatki**	**Liczba świadczeń**
1.	Zasiłki rodzinne:	*22 940,10*	*335*
1.1	Do ukończenia 5 roku życia	1 868,59	49
1.2.	Powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	19 473,38	261
1.3.	Powyżej 18 roku życia, do ukończenia 21 roku życia	1 598,13	25
1.4	Powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia	-	-
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tytułu:	*14 245,91*	*482*
2.1	Urodzenia dziecka	493,52	12
2.2.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	85,46	2
2.3.	Samotnego wychowywania dziecka	7 368,86	58
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 900,65	29
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	1 337,36	273

2.6.	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	-	-
2.7.	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	2 122,38	88
2.8.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	937,68	20
13.	***Razem***	***37 186,01***	***817***

Od osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna odprowadzana była w 2019 roku składka emerytalno- rentowa na łączną kwotę – 112 108,00zł oraz składka zdrowotna na łączną kwotę – 16 046,00zł.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia, albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek. Świadczenia z funduszu przysługują, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 800 zł. Okres zasiłkowy trwa od października do 30 września roku następnego. Zgodnie z art.27 ust.1 i 2 dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na zamieszkanie dłużnika alimentacyjnego.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela za względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego ma na celu poprawę skuteczności w egzekwowaniu zaległych alimentów.

W 2019 r. liczba dłużników alimentacyjnych ogółem wynosiła **33 osoby** w tym:

- **6 dłużników** mieszkających na terenie gminy Iwaniska, zadłużonych na rzecz naszej gminy,
- **11 dłużników** mieszkających na terenie naszej gminy a zadłużonych w innych gminach wobec których prowadzimy postępowanie.
- **16 dłużników** spoza gminy zadłużonych na rzecz naszej gminy.

Ogółem w roku sprawozdawczym wypłacono **285** świadczeń alimentacyjnych na kwotę **133 753 zł.**

Kwota odzyskanych środków w toku prowadzonych postępowań wyniosła **46 585,56 zł** z funduszu alimentacyjnego i **174,67 zł** od dłużników zaliczki alimentacyjnej .

Podział kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z funduszu alimentacyjnego przedstawia się następująco:- przedstawiała się następująco:

- odsetki ustawowe za opóźnienie w kwocie : **28 038,15 zł** przekazane na dochody budżetu państwa
- zwrot z tytułu funduszu alimentacyjnego (60%) - przekazane na dochody państwa w kwocie **11 023,63 zł**
- zwrot z tytułu funduszu alimentacyjnego (40%) przekazane na dochody budżetu gminy w kwocie **7349,11 zł**
- zwrot z tyt. kosztów upomnienia przekazane na dochody państwa tj. kwota **0,00 zł..**

Wydatki na fundusz alimentacyjny w roku 2019

Lp.	**Fundusz alimentacyjny**	**Wydatki**	**Liczba świadczeń**
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego:	*133 753,00*	*285*
1.1	Na osobę uprawnioną w wieku 0-17 lat	101 753,00	221
1.2.	Na osobę uprawnioną w wieku 18-24 lat	32 000,00	64

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej corocznie przed konstruowaniem budżetu przedkłada Radzie Gminy wykaz potrzeb w zakresie działania pomocy społecznej zgodnie z art. 110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Sporządzenie wykazu potrzeb obejmuje zadania finansowe z budżetu Wojewody i Gminy. Uchwałą Rady Gminy zostają uwzględnione potrzeby finansowe OPS. Następnie po podjęciu Uchwały budżetowej OPS sporządza plan Finansowy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwaniskach w oparciu o rozeznanie środowiskowe oraz na podstawie danych uzyskanych w wyniku sporządzanych sprawozdań za 2019 r. prowadzi diagnozę występujących zjawisk społecznych. Analiza i ocena tych zjawisk pozwala na określenie zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej. W celu zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb niezbędny jest rozwój istniejących i tworzenie nowych form pomocy społecznej i samopomocy:

- Uruchomienie mieszkań chronionych, o którym mówi art. 53 ustawy o pomocy społecznej lub lokali socjalnych. Obecnie jest około 50 rodzin lub osób. Są to osoby i rodziny, które własnym staraniem nie są w stanie zabezpieczyć tych potrzeb trybie pilnym wymagają przyznania im lokalu socjalnego. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym.

OPS Iwaniska widzi potrzebę budowy gminnego DPS. Potrzeba ta jest podyktowana dużym zapotrzebowaniem mieszkańców na ten rodzaj usług. W 2019 roku 19 naszych mieszkańców przebywało w różnych DPS-ach, koszty które ponosimy w skali roku wynoszą 588 807 zł i trzeba przyznać, że z roku na rok są coraz większe. Dlatego też celowym i zasadnym byłoby utworzenie gminnego DPS, gdzie wiele osób znalazłoby zatrudnienie a koszty ponoszone przez Gminę byłyby znacznie mniejsze , natomiast środki przeznaczone na utrzymanie naszych mieszkańców w DPS zostawałyby w gminie.

4. Istnieje duża potrzeba w zakresie uruchomienia stołówki na terenie Gminy, która mogłaby swoim działaniem zaspokoić występujące potrzeby mieszkańców Gminy Iwaniska w tym zakresie. Z tej formy skorzystało w 2019 r.- 182 dzieci, jak również na terenie gminy jest wiele osób i rodzin, gdzie pomoc finansowa nie przynosi oczekiwanych rezultatów, ponieważ pieniądze nie są przeznaczane na zakup żywności. Rodzinom, osobom można by było wykupić posiłek w istniejącej stołówce na terenie gminy lub dowozić jedzenie do miejsca zamieszkania podopiecznego. Coraz mniej jest firm zewnętrznych, które chcą się podjąć dowożenia posiłków do szkół na terenie gminy. A jeżeli tak , to trzeba wybrać firmę, która zaoferuje najmniejszą cenę, to ma również bardzo duży wpływ na jakość oferowanego posiłku. Ponieważ przywiezienie posiłku z miejscowości położonej w odległości 50 km wpływa ujemnie na temperaturę posiłku niż przywóz z odległości oddalonej o 10 km. Należy zauważyć, że posiłki te przywożone są w styropianowych pojemnikach . Każdy posiłek oddzielnie dla każdej z osób. Nie ma możliwości przywiezienia posiłków w 1 czy 2

pojemnikach hermetycznie zamkniętych i porcjowanie ich w miejscu spożycia, ponieważ do tego muszą być stworzone warunki i zatrudnieni ludzie a jeżeli wykorzystałaby to firma, to znacznie wzrośnie cena tych posiłków . Rada Gminy i Wójt Gminy muszą wypracować wspólny kierunek działania jak ten problem rozwiązać stosownie do posiadanych środków , gdyż trzeba pamiętać, że gmina musi tu zabezpieczyć 40% kosztów zadania a 60% kosztów pokryje budżet państwa.

Iwaniska, dnia 11 marca 2019 r.

p.o. Kierownika
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Iwaniskach
Beata Słoczyńska